

UNIVERZITA
MATEJA BELA

V BANSKEJ BYSTRICI

Tri príčiny formalizmu v internom zabezpečovaní kvality (IQA) alebo keď vám akreditačná agentúra nastaví zrkadlo

prof. Ing. Ján Závadský, PhD. - PhDr. Zuzana Osvaldová, PhD.

22.11.2024

Cieľom je stručne prezentovať

- **dva prístupy k udržiavaniu súladu** so štandardmi pre zabezpečovanie kvality vysokoškolského vzdelávania,
- **tri príčiny formalizmu v internom zabezpečovaní kvality** vysokoškolského vzdelávania (IQA),
- **nikdy nekončiace štrukturálne a procesné zmeny** aj vo svetle odporúčaní z externého hodnotenia zabezpečovania kvality (EQA).

umb

UNIVERZITA
MATEJA BELA

V BANSKEJ BYSTRICI

skills

accreditation

evaluation

Dva prístupy k dosiahnutiu a udržiavaniu súladu so štandardmi pre zabezpečovanie kvality vysokoškolského vzdelávania

Formálny prístup k udržiavaniu súladu s akreditačnými štandardmi

- Formálny prístup k udržiavaniu súladu je pri preukazovaní plnenia vybraných požiadaviek vyplývajúcich z akreditačných štandardov **založený na formálnych dôkazoch**.
- Pri formálnom prístupe sa dôkazy predkladajú **bez toho, aby sa požadované procesy a činnosti interného zabezpečovania kvality vykonali** alebo sa tieto činnosti **vykonajú dodatočne** iba preto, aby sa preukázal súlad.
- **Symptómy formálneho prístupu:**
 - bagatelizácia požiadaviek štandardov,
 - neskoré doručovanie alebo vkladanie požadovaných dokumentov (výhovorky),
 - anti-datovanie dokumentov (mimo IS),
 - vypracúvanie dokumentov inými osobami, ako tými, ktoré ich mali vyhotoviť,
 - výkon činností inými osobami, ako tými, ktoré sú za ne zodpovedné,
 - poskytovanie prístupov (AiS2) na to neoprávneným osobám oprávnenými osobami,
 - skresľovanie údajov v hodnotiacich správach.

Reálny prístup k udržiavaniu súladu s akreditačnými štandardmi na UMB

- Reálny prístup k udržiavaniu súladu je taký, keď sa pri preukazovaní plnenia všetkých požiadaviek akreditačných štandardov predkladajú (a existujú v každom momente) **dôkazy odzrkadľujúce skutočný priebeh činností a procesov v čase, kedy sa podľa požiadaviek štandardov a aj vnútorných predpisov vysokej školy mali stať.**

umb

UNIVERZITA
MATEJA BELA

V BANSKEJ BYSTRICI

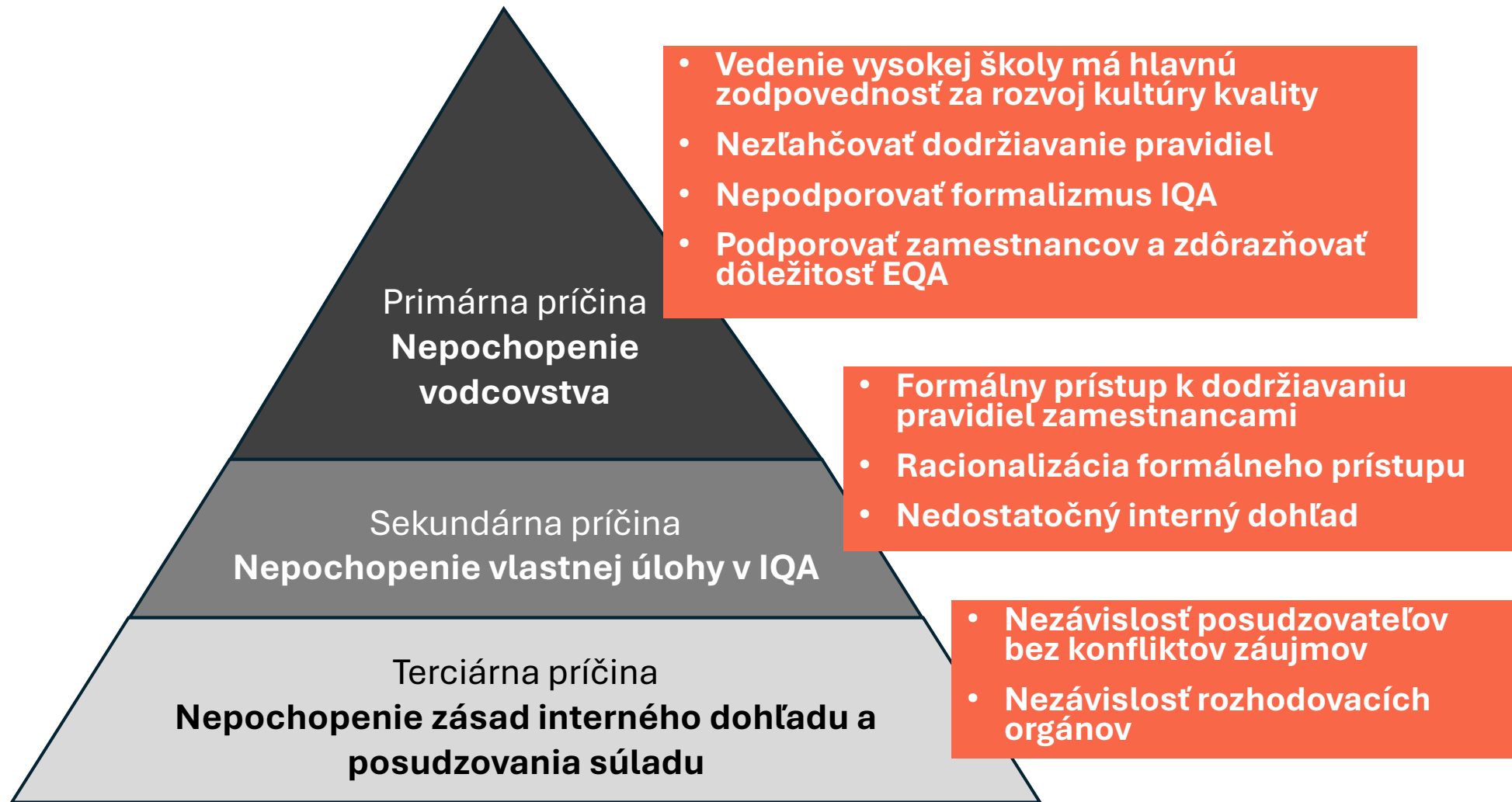
skills

accreditation

evaluation

Tri príčiny formalizmu v internom zabezpečovaní kvality vysokoškolského vzdelávania

Nepochopenie vlastnej zodpovednosti je spoločným menovateľom formalizmu IQA

umb

UNIVERZITA
MATEJA BELA

V BANSKEJ BYSTRICI

skills

accreditation

evaluation

Nikdy nekončiace štrukturálne a procesné zmeny aj vo svetle odporúčaní z externého hodnotenia zabezpečovania kvality

Východiská zmien štruktúr a procesov interného zabezpečovania kvality na UMB

- **priebežná evidencia podnetov** na zjednodušenie VSK (vedenie súčastí, OZŠP, učitelia, študenti) od roku 2022 do roku 2024,
- **odporúčania pracovnej skupiny SAAVŠ** z hodnotiacej správy UMB (spolu 56 odporúčaní, z toho 12 odporúčaní priamo k procesom a štruktúram IQA),
- **strategický cieľ** vedenia UMB zjednodušiť VSK,
- **analýza 15 hodnotiacich správ SAAVŠ** z posúdenia VSK ostatných, primárne verejných vysokých škôl,
- **identifikácia rovnakých odporúčaní** pre všetky vysoké školy,
- **identifikácia príkladov dobrej praxe** z hodnotiacich správ.

Vybrané kritické odporúčania SAAVŠ týkajúce sa štruktúr a procesov IQA na UMB

- zoštíhliť formálnu inštitucionálnu stránku zabezpečovania kvality na fakultných úrovniach a v ideálnom prípade **ponechať iba univerzitnú úroveň zabezpečovania kvality,**
- **iba dvoch študentov a dvoch zástupcov zamestnávateľov pritom vníma pracovná skupina na úrovni univerzitnej RVSK ako nízky počet a odporúča ich navýšenie, hoci i na úkor univerzitných členov,**
- **rozšíriť zastúpenie externých zainteresovaných strán,**
- najjednoduchším krokom by bolo **zrušiť fakultné rady kvality,**
- rovnako sa **ako nadbytočný javí inštitút interných audítorov,**
- niektoré orgány vnútorného systému zabezpečovania kvality spolu s ich vymedzenými právomocami **nepôsobia totiž komplementárne, ale skôr duplicitne,**
- **zvýšiť úroveň aktívnej participácie študentov** vo vzťahu k formálne nastoleným procesom.

Základný rámec zmien štruktúr a procesov VSK podľa odporúčaní SAAVŠ – návrhy zmien na UMB:

- **zrušenie fakultných rád kvality,**
- **zrušenie stálych pracovných skupín RVSK UMB,**
- **zmena zloženia RVSK UMB (19)** – zvýšenie počtu študentov (3), zamestnávateľov (3), externých zainteresovaných strán – externí významní odborníci mimo VR UMB a VR fakúlt (4), fakulty zastupujú nominovaní učitelia na funkčných miestach doc./prof. (7), pozícia predsedu je nominačná, nie pracovno-právna (1), odborník na zabezpečovanie kvality VŠ vzdelávania (1),
- **presun zodpovedností a právomocí** na úroveň osôb ŠP/UŠP a väčšia angažovanosť študentov a zástupcov zamestnávateľov,
- **interné audity len na výkon dohľadu v prípade podnetov na nesúlad,** nie duplicita s posudzovaním ŠP,
- **posilnenie strategickej úlohy vedenia UMB** - zámer na nový ŠP/UŠP (súlad s Dlhodobým zámerom UMB a strategickými cieľmi UMB),
- **zrušenie takmer 80% formulárov** v MS Word a MS Excel,

Základný rámec zmien štruktúr a procesov VSK podľa odporúčaní SAAVŠ – návrhy zmien na UMB:

- **presun termínu periodického schvaľovania** po uplynutí ŠDŠ,
- **identifikácia konfliktu záujmov** u členov RVSK UMB a externých posudzovateľov a **neprihliadanie na ich hlas** vo vymedzených prípadoch (nový článok v Štatúte RVSK UMB),
- **zrušenie a zlúčenie viacerých** vnútorných predpisov IQA,
- **tematické vzdelávacie aktivity pre ZI v oblasti IQA** a rozvoj kultúry kvality.
- **decentralizácia ankiet** aj mimo AiS2.

Profesionalizácia IQA, digitalizácia (integrácia s AiS2, MS Forms, MS Sharepoint a IS ADONIS) a automatizácia procesov IQA

www.kvalita.umb.sk

Ďakujeme za pozornosť

